

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.002.01.2018
P/18/022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/022 – Działalność samorządowych instytucji kultury.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1) Alicja Kosznik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/52/2018 z 13.03.2018 r. 2) Krzysztof Holli, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/56/2018 z 26.03.2018 r. 3) Małgorzata Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/87/2018 z 25.04.2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 1261)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Gdańsku (dalej „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Adamowicz – Prezydent Miasta Gdańska.

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W latach 2015-2017 Urząd właściwie organizował i prowadził działalność kulturalną, której prowadzenie – zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej² – jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Przed opracowaniem strategii organizowania, prowadzenia i rozwoju działalności kulturalnej rzetelnie zdiagnozowano potrzeby wspólnoty w zakresie kultury. Zgodnie z przyjętymi założeniami realizowano cele, priorytety i programy strategii, osiągając zaplanowane wskaźniki oraz wartości mierników. Systematycznie dokonywano oceny skuteczności i efektywności strategii organizowania, prowadzenia i rozwoju działalności kulturalnej. Miasto określiło dla poszczególnych instytucji kultury, dla których jest organizatorem, cele do osiągnięcia, współkształtowało program zadań do realizacji, i wskazywało pożądany kierunek działań i rozwoju instytucji kultury. Realizacja przez instytucje kultury wytycznych była na bieżąco monitorowana przez organizatora.

Organizator zapewnił instytucjom kultury, dla których jest organizatorem, warunki organizacyjne, lokalowe i finansowe do realizacji zadań statutowych. Organizator – zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności kulturalnej – nadał poszczególnym instytucjom kultury statuty, zawierające elementy określone w art. 13 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej, prowadził rejestr instytucji kultury i księgę rejestrową instytucji kultury rzetelnie oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury³ („rozporządzenie w sprawie prowadzenia rejestru”). W latach 2015-2017 organizator powołał siedmiu i odwołał jednego dyrektora instytucji kultury przy zachowaniu procedur określonych

¹ Zgodnie z założeniami przy ocenie działalności zastosowano ocenę opisową.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 862, ze zm. (ustawa zwana dalej: „ustawą o działalności kulturalnej”).

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 189

w art. 15 i art. 16 ustawy o działalności kulturalnej oraz rozporządzeniu Ministra Kultury w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury. Organizator – przed powołaniem dyrektorów instytucji kultury – zawarł z nimi odrębne umowy w formie pisemnej, w których strony rzetelnie określiły warunki organizacyjno-finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Wszystkie instytucje kultury, dla których organizatorem była Gmina, posiadały wystarczające warunki lokalowe do prowadzenia działalności statutowej. Organizator określił kryteria oraz zasady planowania i rozliczania dotacji na działalność w zakresie kultury. Środki finansowe były przekazywane prowadzonym instytucjom kultury zgodnie z przepisami ustawy o działalności kulturalnej, uwzględniały ich potrzeby i były wystarczające do realizacji zadań statutowych.

Organizator rzetelnie i skutecznie nadzorował działalność instytucji kultury, w tym wydatkowanie środków publicznych. W Urzędzie wyodrębniono komórkę organizacyjną odpowiedzialną za nadzór nad instytucjami kultury, określono zadania do realizacji oraz formy, zakres i częstotliwość podejmowanych działań nadzorczych. Organizator systematycznie dokonywał oceny jakości funkcjonowania prowadzonych instytucji kultury oraz rezultatów działalności instytucji kultury na podstawie wskaźników ocen oraz oceniał realizację umów zawartych z dyrektorami instytucji kultury. W ramach sprawowanego nadzoru analizowano i zgłaszano uwagi do planów rzeczowo-finansowych, sprawozdań finansowych składanych na lata 2015-2017 przez prowadzone instytucje kultury, a także analizowano programy działalności merytorycznej jednostek kultury. Prawidłowo rozliczano dofinansowane (w formie dotacji celowej na wydatki bieżące i majątkowe) zadania realizowane przez podległe instytucje kultury. Zgodnie z przyjętym planem prowadzono kontrole w instytucjach kultury, reagując prawidłowo na wpływające skargi i wnioski.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Strategia organizowania, prowadzenia i rozwoju działalności kulturalnej.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W kontrolowanym okresie badania w zakresie kultury (w tym badania w zakresie potrzeb mieszkańców) prowadzone były cyklicznie przez Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych w Wydziale Polityki Gospodarczej, Instytut Kultury Miejskiej⁴ oraz poszczególne instytucje kultury.

Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych we współpracy z Pracownią Realizacji Badań Socjologicznych Uniwersytetu Gdańskiego przeprowadzał w cyklu dwuletnim badanie jakości życia mieszkańców, w tym dostępności i atrakcyjności oferty kulturalnej oraz uczestnictwa w kulturze. Celem badania było monitorowanie zmian wartości wskaźników jakości życia mieszkańców Gdańska, w przekroju terytorialnym i społeczno-demograficznym⁵. Badanie przeprowadzone w 2014 r. stanowiło podstawę opracowania Programu Operacyjnego „Kultura i czas wolny”. Ostatnie badanie przeprowadzono w roku 2016 na reprezentatywnej próbie 1504 osób dorosłych, a kolejne zaplanowano na rok 2018.

Biuro Prezydenta ds. Kultury Urzędu przeprowadziło ankietę internetową badającą potrzeby i oczekiwania odnośnie planowanego utworzenia Domu Chodowieckiego/Grassa.

Instytut Kultury Miejskiej przeprowadził m.in. badania:

⁴ Miejska instytucja kultury, w ramach której działa Obserwatorium Kultury.

⁵ m.in. ze względu na płeć, wiek, wykształcenie, wysokość dochodów.

- Poszerzenie pola kultury (w tym Gdański sektor kultury w przebudowie), Punkty styczne, Pozycja Gdańska na mapie kulturalnej, Edukacja kulturalna i artystyczna (wyniki zostały uwzględnione w pracach nad Programem operacyjnym Kultura i czas wolny Strategii rozwoju miasta Gdańsk 2030 Plus);
- Targ Węglowy (konsultacje społeczne, których wyniki uwzględniono w procesie tworzenia zasad zagospodarowania Targu Węglowego⁶);
- Pozyskiwanie informacji o wydarzeniach kulturalnych (wyniki zostały uwzględnione jako jedno z narzędzi wspierających instytucje kultury w prowadzeniu działań promocyjnych)⁷;
- Edukacja kulturalna i artystyczna (wyniki uwzględniono jako materiał wyjściowy Metropolitalnego Forum Kultury Edukacja Kulturalna Pomorza: diagnoza, wyzwania);
- Poszerzenie pola kultury. Diagnoza potencjału sektora kultury w Gdańsku;
- Gdański sektor kultury “w przebudowie” – charakterystyka ilościowa (publikacja przygotowana na podstawie raportu częściowego z badań „Poszerzenie pola kultury”);
- Raport „Punkty styczne: między kulturą a praktyką (nie)uczestnictwa”;
- Kultura w Gdańsku. Badanie środowiska opiniotwórczego - diagnoza pozycji Gdańska na mapie kulturalnej Polski;
- Targ Węglowy. Konsultacje społeczne. Raport;
- Edukacja kulturalna i artystyczna na terenie Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego;
- Klubokawiarnie z kulturą. Przypadek Gdańska.

Raporty z badań realizowanych przez Instytut Kultury Miejskiej zamieszczono w repozytorium instytucjonalnym IKM na stronie internetowej⁸.

Pozostałe badania z zakresu Programu Operacyjnego „Kultura i czas wolny” realizowane były przez inne podmioty:

- Badanie uczestników Jarmarku św. Dominika 2016 przeprowadzone przez Międzynarodowe Targi Gdańskie - ustalono profil geograficzno-demograficzny uczestników oraz analizowano elementy oferty, z których korzystali i ich zadowolenie z tej oferty;
- Badanie ankietowe nt. Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego przeprowadzone przez GTS;
- Jak rozpoznawać potrzeby i organizować praktyki - uwagi o życiu kulturalnym Gdańska – badanie przeprowadzone przez Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, którego celem było poznanie zwyczajów publiczności dot. korzystania z mediów oraz uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i późniejsze wykorzystanie tej wiedzy w celu usprawnienia działalności Nadbałtyckiego Centrum Kultury i CSW Łaźnia;
- Nowy Port - społeczna tożsamość dzielnicy i uczestnictwo w kulturze – badanie przeprowadzone przez CSW Łaźnia i dotyczyło poziomu uczestnictwa mieszkańców dzielnicy Nowy Port w dzielnicowych wydarzeniach kulturalnych, jego uwarunkowań oraz postulatów dotyczących informowania o tych wydarzeniach;
- Badanie opinii w ramach projektu badawczego „Kulturalna hierarchia. Nowe dystynkcje i powinności w kulturze a stratyfikacja społeczna” – badanie praktyk kulturalnych;
- Ankiety badające potrzeby i oczekiwania odbiorców usług bibliotecznych w filii nr 7 i nr 44 przeprowadzone przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną

⁶ Opracowanie programu animacyjnego dla Targu Węglowego.

⁷ Podnoszenie kompetencji kadr kultury.

⁸ <http://repozytorium.ikm.gda.pl>

w zakresie zapotrzebowania na wydarzenia dodatkowe oraz badanie ankietowe w zakresie oceny zajęć dzieci w filii ww. Biblioteki;

– Ankieta badająca poziom satysfakcji widzów Miejskiego Teatru Miniatura.

(dowód: akta kontroli str. 217-217,220,259-337)

1.2. Diagnoza potrzeb wspólnoty w zakresie kultury obejmowała m.in. preferencje w zakresie oferty kulturalnej, bariery w dostępie do obiektów i oferty kulturalnej oraz opinie na temat dotychczasowej działalności instytucji kultury. Ww. aspekty objęto serią wykonanych badań (badanie jakości życia mieszkańców), Poszerzenie pola kultury (w tym Gdański sektor kultury w przebudowie), Punkty styczne, Pozycja Gdańska na mapie kulturalnej, Edukacja kulturalna i artystyczna, których wyniki stały się elementem diagnozy stanowiącej punkt wyjścia do pracy nad Programem Operacyjnym Kultura i czas wolny stanowiącym uzupełnienie i rozwinięcie dokumentu „Gdańsk 2030 Plus Strategia rozwoju miasta”.

(dowód: akta kontroli str. 112-122, 218, 220)

1.3. Wyniki diagnozy, w tym zamieszczone w diagnozie rekomendacje kierunkowe (kultura bliżej mieszkańców – udział i współtworzenie życia kulturalnego miasta; rozwój edukacji kulturalnej; wspieranie i przyciąganie środowisk twórczych, artystów; rozwój oferty kulturalnej i czasu wolnego oraz budowanie ponadlokalnej pozycji gdańskiej kultury; wzmocnienie gospodarczego znaczenia kultury), zostały wykorzystane przy opracowaniu dokumentów strategicznych dotyczących organizowania, prowadzenia i rozwoju działalności kulturalnej.

(dowód: akta kontroli str. 112-122,218,220)

1.4. Uchwałą Nr LVII/1327/14 z dnia 25 września 2014 r. Rada Miasta Gdańska przyjęła dokument „Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta” – (dalej Strategia Rozwoju Miasta). Na mocy Uchwały Nr L/1132/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 marca 2014 r. Strategia Rozwoju Miasta została przekazana do konsultacji społecznych⁹. Do ww. dokumentu opracowano programy operacyjne, w tym program „Kultura i czas wolny”, które na podstawie Uchwały Nr XIV/382/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 września 2015 r. podlegały konsultacjom społecznym¹⁰. W konsultacjach umożliwiono uczestnictwo mieszkańcom oraz podmiotom społecznym i gospodarczym z siedzibą na obszarze Miasta Gdańska.

Programy Operacyjne były opracowywane przez zespoły robocze wspierane przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. W skład zespołu, koordynowanego przez dyrektora Instytutu Kultury Miejskiej, weszli przedstawiciele Biura Prezydenta ds. Kultury, organizacji pozarządowych działających w sferze kultury, Wydziału Rozwoju Społecznego oraz branży turystycznej. W dokumencie „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjętym Uchwałą nr VVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. określono cele, priorytety, zadania, wskaźniki i mierniki.

Dla przyjętych celów operacyjnych określono wskaźniki (zwiększenie uczestnictwa w kulturze i aktywności kulturalnej mieszkańców Gdańska – 8 wskaźników¹¹, zwiększenie atrakcyjności Gdańska, jako miasta sprzyjającego rozwojowi kultury –

⁹ W okresie od 14 maja 2014 r. do 13 czerwca 2014 r.

¹⁰ W okresie od 21 października – 19 listopada 2015 r.

¹¹ 1. Dostępność dzielnicowych instytucji kultury w ocenie mieszkańców; 2. Liczba osób, które skorzystały z oferty o charakterze kulturalnym i edukacyjnym w miejskich instytucjach kultury oraz w lokalnych centrach aktywności; 3. Uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych w Gdańsku; 4. Atrakcyjność oferty kulturalnej Gdańska w ocenie mieszkańców; 5. Atrakcyjność oferty spędzania czasu wolnego w Gdańsku w ocenie mieszkańców; 6. Dostępność informacji na temat imprez i wydarzeń kulturalnych oraz oferty wolnego czasu w Gdańsku w ocenie mieszkańców; 7. Czytelnicy bibliotek publicznych w Gdańsku w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców; 8. Liczba książek przeczytanych w ciągu roku przez mieszkańca Gdańska.

³¹²; wzmocnienie ponadlokalnego i międzynarodowego znaczenia Gdańska poprzez kulturę – 8¹³; podnoszenie jakości zarządzania w kulturze i turystyce – 2¹⁴).

Ocenę skuteczności przeprowadzano na bieżąco i omawiano podczas spotkań liderów programów z zakresu kultury (kilka spotkań w ciągu roku).

Z realizacji Programu Operacyjnego Kultura i czas wolny sporządzono Raport za rok 2016, w którym zamieszczono wskaźniki realizacji celów operacyjnych¹⁵.

W programach, zgodnie z wyjaśnieniem Sekretarza Miasta, starano się wprowadzać zasadę równych szans (uznanie różnic i różnorodności wśród mieszkańców oraz stworzenie równych szans rozwoju w mieście) poprzez uwzględnienie sytuacji osób niepełnosprawnych, starszych i wszystkich, którzy są w jakikolwiek sposób defaworyzowani.

W okresie poprzedzającym zatwierdzenie Programu Operacyjnego Kultura i czas wolny¹⁶, realizacja strategii odbywała się w oparciu o dokument główny, wypracowany wcześniej program operacyjny - Kultura i czas wolny, z uwzględnieniem bieżącej analizy wyników prowadzonych badań.

(dowód: akta kontroli str. 3-111, 123-215, 220)

1.5. Cele i zadania instytucji kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest Miasto Gdańsk określono w statutach tych instytucji oraz w procesie przygotowywania programów kadencyjnych przez dyrektorów instytucji kultury. Ww. instytucje były zaangażowane w realizację Strategii Rozwoju Gdańsk 2030 Plus (w ramach prac nad realizacją Programu Operacyjnego Kultura i Czas Wolny i innych programów). Dyrektor Muzeum Gdańska jest liderem zadania IV.3.1.8 (Dbałość o zachowanie dziedzictwa kulturowego, materialnego i niematerialnego w oparciu o istniejące instrumenty, w tym prawne i finansowe, takie jak: status pomnika kultury, wpis do rejestru zabytków, ochrona konserwatorska, system zachęt dla inwestorów podejmujących ochronę obiektów zabytkowych, ochrona historycznego krajobrazu miejskiego, dbałość o zachowanie i rozwój dziedzictwa mniejszości narodowych i etnicznych, w tym języka kaszubskiego oraz różnorodności kulturowej).

Instytucje miejskie, w tym teatry, włączono zarówno w realizację Strategii, jak i jej ewaluację.

Realizację Strategii monitorowano w okresie rocznym. W monitoringu i ewaluacji Strategii oraz Programów Operacyjnych wykorzystano różnorodne źródła i typy informacji (statystyka publiczna i dane miejskie, analizy eksperckie, opracowania zewnętrzne), przyjmując jako najważniejsze badania opinii mieszkańców. Główne narzędzie rozpowszechniania efektów ewaluacji stanowiły cykliczne raporty ewaluacyjne, omawiające stan poszczególnych obszarów oraz ocenę efektów zrealizowanych zadań. Do każdego celu w Programach Operacyjnych przypisano wskaźniki.

(dowód: akta kontroli str. 218-231, 387-413, 414-506)

---

¹² 1. Liczba beneficjentów programów stypendialnych i rezydencjalnych prowadzonych przez Miasto Gdańsk; 2. Liczba działań międzysektorowych realizowanych przez instytucje kultury angażujących np. placówki oświatowe, socjalne, twórców oraz przedstawicieli biznesu; 3. Liczba lokali komunalnych udostępnionych do działań kulturalnych i artystycznych.

¹³ 1. Liczba wydarzeń i imprez kulturalnych i rozrywkowych o znaczeniu ponadlokalnym i międzynarodowym finansowanych bądź współfinansowanych przez miasto; 2. Liczba turystów krajowych przyjeżdżających do Gdańska; 3. Liczba turystów zagranicznych przyjeżdżających do Gdańska; 4. Odsetek turystów, których głównym celem przyjazdu do Gdańska jest udział w wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych i sportowych; 5. Atrakcyjność oferty kulturalnej w ocenie turystów; 6. Liczba pakietów turystycznych dostępnych na rynku w danym roku; 7. Przystępność i jakość wielojęzycznego oznakowania miasta w ocenie turystów; 8. Odsetek turystów, którzy poleciliby swoim znajomym lub rodzinie odwiedzenie Gdańska.

¹⁴ 1. Liczba osób działających w kulturze i turystyce, które wzięły udział w działaniach podnoszących kompetencje (warsztaty, szkolenia); 2. Liczba działań podnoszących kompetencje (warsztaty, szkolenia) skierowanych do osób działających w kulturze i turystyce.

¹⁵ Dla ww. wskaźników jako miernik określono „oczekiwany trend – wzrost”. Wskaźniki realizacji 4 celów operacyjnych zostały osiągnięte – osiągnięte wielkości wskaźników w poszczególnych latach w okresie 2012-2016 zamieszczono w Raporcie.

¹⁶ Okres pomiędzy wejściem w życie przywołanej strategii a ostatecznym zatwierdzeniem Programu Operacyjnego Kultura i czas wolny obejmował około 1 roku.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Urząd rzetelnie zdiagnozował przed opracowaniem Strategii organizowania, prowadzenia i rozwoju działalności kulturalnej potrzeby mieszkańców w zakresie kultury. Cele, priorytety i programy Strategii realizowano zgodnie z przyjętymi założeniami, osiągając zaplanowane wskaźniki oraz wartości mierników. Systematycznie dokonywano oceny skuteczności i efektywności strategii organizowania, prowadzenia i rozwoju działalności kulturalnej. Dla instytucji kultury określono cele do osiągnięcia, współkształtowano program zadań, wskazywano pożądaną kierunek działań i ich rozwoju. Realizacja zadań przez instytucje kultury była na bieżąco monitorowana przez organizatora.

2. Zapewnienie warunków organizacyjnych, lokalowych i finansowych do realizacji zadań statutowych przez instytucje kultury

2.1. W latach 2015-2017 funkcjonowało dwanaście instytucji kultury, dla których w dziewięciu przypadkach Gmina Miasta Gdańsk (dalej: „Gmina”) była organizatorem¹⁷, a dla trzech współorganizatorem¹⁸. Spośród dwunastu instytucji kultury, cztery z nich były instytucjami artystycznymi¹⁹ w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej.

W okresie objętym kontrolą Gmina była organizatorem/współorganizatorem dla poddanych badaniu: dwóch teatrów (Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego²⁰ i Miejskiego Teatru Miniatura²¹) oraz Muzeum Gdańskie²².

(dowód: akta kontroli str. 858-1115)

2.2. Urząd wydał akty o utworzeniu badanych instytucji kultury, w których zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności kulturalnej określono przedmiot ich działania, nazwy i siedziby, oraz czy dana instytucja kultury jest instytucją artystyczną w rozumieniu art. 11 ust. 2 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 915)

2.3. Nadane uchwałami statuty zawierały postanowienia o których mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej, tj. nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury; zakres działalności; organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania; określenie źródeł finansowania; zasady dokonywania zmian statutowych; postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.

(dowód: akta kontroli str. 916)

¹⁷ Instytucje kultury prowadzone w latach 2015-2017 przez Gminę: Miejski Teatr Miniatura, Cappella Gedanensis, Gdański Archipelag Kultury, Klub Żak, Gdańska Galeria Miejska, Instytut Kultury Miejskiej, Centrum Sztuki Współczesnej ŁAŻNIA, Muzeum Historyczne Miasta Gdańska (obecnie: od 30 stycznia 2018 r. Muzeum Gdańskie), Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis.

¹⁸ Instytucje kultury współprowadzone w latach 2015-2017 przez Gminę: Gdański Teatr Szekspirowski – współprowadzony z: Województwem Pomorskim, Fundacją Theatrum Gedanense; Europejskie Centrum Solidarności – współprowadzone z: Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Województwem Pomorskim, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”, Fundacją Centrum Solidarności; Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku – współprowadzona z Województwem Pomorskim.

¹⁹ Instytucje artystyczne: Miejski Teatr Miniatura, Gdański Teatr Szekspirowski, Cappella Gedanensis – Orkiestra kameralna i zespół chóralski, Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis – Zespół chóralski.

²⁰ Powołano Uchwałą Nr XVIII/447/07 Rady Miasta Gdańskie z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie wyrażenia woli utworzenia instytucji kultury pn.: Gdański Teatr Szekspirowski oraz Umową z dnia 20 lutego 2008 r. zawartą pomiędzy: Województwem Pomorskim, Gminą Miasta Gdańskie, Fundacją Theatrum Gedanense.

²¹ Powołano Zarządzeniem Nr 187 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 17 grudnia 1952 r. oraz uchwałą Nr XXVII/297/95 Rady Miasta Gdańskie z 14 grudnia 1995 r. w sprawie nadania statutu komunalnej instytucji kultury Teatru „Miniatura” w Gdańsku.

²² Powołano Uchwałą Nr 42/71 Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gdańsku z 25 marca 1971 r.

2.4. Rejestr instytucji kultury i księga rejestrowa były prowadzone zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie prowadzenia rejestru. Dane w rejestrze były zgodne z danymi zawartymi w aktach o utworzeniu jednostek oraz w ich statutach. Rejestr instytucji kultury był prowadzony na bieżąco.

W dziale III – Mienie instytucji kultury ksiąg rejestrowych, prowadzonych dla badanych instytucji dokonywano wpisów dotyczących informacji o złożeniu do rejestru rocznego sprawozdania finansowego oraz informacji o obciążeniu środków trwałych instytucji kultury ograniczonymi prawami rzeczowymi.

(dowód: akta kontroli str. 855-909, 916-917)

2.5. W latach 2015-2017 powołano siedmiu dyrektorów instytucji kultury, w tym Dyrektora: Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego i Muzeum Gdańska, a odwołano jednego dyrektora²³. W ww. okresie nie nastąpiły zmiany na stanowisku Dyrektora Miejskiego Teatru Miniatura.

Badanie sposobu powołania Dyrektorów dwóch instytucji kultury²⁴ wykazało, że:

– Dyrektora Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego ponownie powołano na stanowisko z dniem 2 września 2017 r.²⁵ na okres trzech sezonów artystycznych²⁶. Kandydat na Dyrektora Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego na wniosek Zastępcy Dyrektora Biura Prezydenta ds. Kultury złożył program kadencyjnego działania instytucji kultury, który został zaakceptowany przez Gminę. Kandydatura została pozytywnie zaopiniowana przez: Prezesa Zarządu Fundacji Theatrum Gedanense, Marszałka Województwa Pomorskiego, Prezesa Zarządu Związków Artystów Scen Polskich;

– Konkurs na stanowisko dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska ogłoszono 17 lipca 2015 r.²⁷, oraz powołano komisję konkursową²⁸ w celu przeprowadzenia konkursu²⁹. Każdy z 11 kandydatów został oceniony przez komisję konkursową w I etapie konkursu pod kątem spełnienia wymogów formalnych i merytorycznych. W II etapie konkursu komisja konkursowa wybrała kandydata na dyrektora spośród 6 kandydatów i zarekomendowała go Prezydentowi Miasta Gdańska, który przedstawił kandydaturę zaakceptował. Dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska powołano na stanowisko 16 listopada 2015 r.³⁰ na okres 3 lat³¹.

(dowód: akta kontroli str. 910-924, 1116-1156)

²³ W dniu 31 lipca 2015 r. (tj. przed upływem kadencji) odwołano na własną prośbę Dyrektor Gdańskiej Galerii Miejskiej.

²⁴ Gdański Teatr Szekspirowski i Muzeum Gdańska.

²⁵ Zarządzenie Nr 1518/17 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie powołania Dyrektora Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego w Gdańsku. Wcześniej tą samą osobę z dniem 16 października 2012 r. powołano Zarządzeniem Nr 1591/12 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 15 października 2012 r. w sprawie powołania Dyrektora Naczelnego Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego w Gdańsku na Dyrektora Naczelnego Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego w Gdańsku na czas określony, tj. od 16 października 2012 r. do 31 sierpnia 2017 r. (na 5 sezonów artystycznych), przy czym pierwszy sezon artystyczny rozpoczął się 16 października 2012 r.

²⁶ Powołanie Dyrektora na trzy sezony artystyczne obejmowało okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2020 r.

²⁷ Zarządzenie Nr 1002/15 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora instytucji kultury: Muzeum Historycznego Miasta Gdańska.

²⁸ W skład komisji konkursowej wchodziło 11 członków, w tym: dwóch przedstawicieli Rady Muzeum działającej przy Muzeum Historycznym Miasta Gdańska; trzech przedstawicieli Miasta Gdańska; przedstawiciel NSZZ „Solidarność” w ww. Muzeum; przedstawiciel NSZZ „Muzealnicy” w ww. Muzeum; dwaj przedstawiciele Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego; przedstawiciel Stowarzyszenia Historyków Sztuki; przedstawiciel Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. Wszyscy członkowie (11 osób) powołanej komisji konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska pisemnie oświadczyli, że: nie są kandydatami przystępującymi do konkursu; nie są małżonkami żadnego z kandydatów, jego krewnym lub powinowatym; nie są wobec kandydatów w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości, co do obiektywizmu i bezstronności.

²⁹ Zarządzenie Nr 1383/15 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie powołania komisji konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska oraz Zarządzenie Nr 1530/15 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 16 października 2015 r. zmieniające Zarządzenie Nr 1381/15.

³⁰ Zarządzenie Nr 1667/15 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie powołania dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska.

³¹ Do 15 listopada 2018 r.

2.6. Gmina przed powołaniem Dyrektorów: Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego i Muzeum Gdańska, zawarła z nimi – zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy o działalności kulturalnej – odrębne umowy w formie pisemnej³², w których strony określiły warunki organizacyjno-finansowe działalności ww. instytucji kultury oraz programy ich działania.

W zakresie warunków organizacyjno-finansowych ww. podmiotów oraz programów ich działania stwierdzono, że:

- a) w umowie (i załącznikach) z dyrektorem Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego określono: plan przychodów i kosztów instytucji; plan merytoryczny³³ wraz z planowanym budżetem zadaniowym na rok 2017; plan przychodów i kosztów na lata 2017-2020; program kadencyjny obejmujący misję, wizję, cele, strukturę organizacyjną, zakresy zadań komórek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk pracy, plan strategiczny ww. podmiotu do roku 2020 i ramowy plan działań artystycznych na lata 2018-2020 oraz zobowiązanie dyrektora m.in. do:
- uzyskiwania zakładanego poziomu przychodów ze źródeł innych niż dotacje Organizatora na poziomie powyżej 10% dotacji podmiotowej;
  - racjonalizacji wydatków instytucji;
  - realizacji zgodnie z harmonogramem planu strategicznego i rocznego planu działalności instytucji;
  - dokonywania wydatków w sposób celowy przy optymalnym doborze metod i środków umożliwiających terminową realizację zadań;
  - bezwzględnego przestrzegania dyscypliny finansowej w zakresie gospodarki finansami;
  - szczegółowego rozliczenia dotacji otrzymanych od Organizatora, z budżetu państwa i innych źródeł.
- b) w umowie (i załącznikach) z dyrektorem Muzeum Gdańska zawarto: autorski projekt koncepcji programowo-organizacyjnej na lata 2015-2018, obejmujący Wizję działalności Muzeum jako całości; główne cele na lata 2015-2018, w tym zwiększenie udziału finansowania ze środków zewnętrznych i zwiększenie frekwencji³⁴; główne kierunki działań na lata 2015-2018, propozycje szczegółowe na lata 2015-2018 w zakresie programów merytorycznych i związanych z tym działań remontowych oraz inwestycyjnych; założenia budżetowe; zmianę modelu organizacyjnego i stopniowe zmiany struktury organizacyjnej; działania na rzecz spójności i komplementarności Oddziałów Muzeum, wprowadzenie nowej identyfikacji oraz zobowiązanie dyrektora m.in. do:
- uzyskiwania zakładanego poziomu przychodów ze źródeł innych niż dotacje Organizatora na poziomie powyżej 10% dotacji podmiotowej;
  - racjonalizacji wydatków instytucji;
  - realizacji zgodnie z harmonogramem planu strategicznego i rocznego planu działalności instytucji;
  - dokonywania wydatków w sposób celowy przy optymalnym doborze metod i środków umożliwiających terminową realizację zadań;

³² Umowa z dnia 27 sierpnia 2017 r. zawarta pomiędzy Gminą a Dyrektorem Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności ww. podmiotu oraz umowa z dnia 9 listopada 2015 r. zawarta pomiędzy Gminą a Dyrektorem Muzeum Historycznego Miasta Gdańska w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności ww. podmiotu.

³³ W planie merytorycznym stanowiącym załącznik nr 4 do Programu Kadencyjnego wyszczególniono przychody instytucji oraz sposób realizacji „Wydarzeń i projektów kulturalnych” oraz „Edukacji teatralnej” wraz ze sposobem finansowania.

³⁴ W pkt 3.3. „Koncepcji programowo-organizacyjnej Muzeum Historycznego Miasta Gdańska”, stanowiącej Załącznik nr 1 do umowy z dnia 9.11.2015 r. w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Muzeum Historycznego Miasta Gdańska określono, że „Frekwencja zwiedzających stanowi najważniejsze, możliwe do zmierzenia potwierdzenie realizacji misji Muzeum, dlatego też jednym z głównych celów na okres 2015-2018, będzie przekształcenie w większym zakresie MHMG z instytucji ważnej dla pamięci zbiorowej, w kierunku placówki bardziej atrakcyjnej społecznie, budzącej powszechne zainteresowanie i przyciągające zwiedzających”.

- bezwzględnego przestrzegania dyscypliny finansowej w zakresie gospodarki finansami;
- szczegółowego rozliczenia dotacji otrzymanych od Organizatora, z budżetu państwa i innych źródeł.

(dowód: akta kontroli str. 910-924, 1149-1209)

2.7. W zakresie diagnozowania wystarczalności dotychczasowych warunków lokalowych dwóch teatrów i muzeum, dla których organizatorem lub współorganizatorem w badanym okresie była Gmina, Sekretarz Miasta wyjaśniła, że konsultacje w ww. zakresie odbywały się w sposób ciągły z dyrektorami ww. placówek, którzy zgłaszali Gminie potrzeby w tym zakresie. Budowę Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego zakończono we wrześniu 2014 r., więc nie wymagał w badanym okresie nakładów inwestycyjnych, z wyjątkiem wykonania dźwigu scenicznego wraz z osprzętem (środki finansowe w kwocie 289,9 tys. zł³⁵, przekazano w 2016 r. w formie dotacji celowej). Dodała, że w związku ze zgłoszonym przez Muzeum Gdańska brakiem odpowiedniej powierzchni do prezentacji wystawy stałej poświęconej historii Miasta Gdańska oraz pomieszczeń edukacyjnych i magazynowych, w dniu 31 sierpnia 2017 r. Rada Miasta Gdańska podjęła Uchwałę Nr XLII/1168/17 w sprawie wyrażenia intencji zbudowania siedziby Oddziału Głównego na rzecz Muzeum Gdańska³⁶.

W Miejskim Teatrze Miniatura przeprowadzono:

- w 2010 r. remont na kwotę 1.879,5 tys. zł (dotacja celowa), w ramach którego: wybudowano balkon nad widownią z około 60 miejscami; przebudowano klatkę schodową i stworzono na poziomie widowni kabinę elektroakustyczną; zmieniono wystrój i na nowo zaaranżowano wnętrza – pojawiły się nowe siedziska i podłogi na widowni. W 2013 r. wyremontowano trzy zespoły sanitarne przy garderobach oraz wyremontowano i wyposażono sześć garderób, a w roku 2014 za kwotę 1.641,0 tys. zł (dotacja celowa), modernizacji uległo foyer (przeniesiono kasy biletowe, wyremontowano i dostosowano toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych, przy wejściu do teatru pojawiła się winda dla osób na wózkach, umożliwiająca im wjazd pomimo schodów), odświeżono i częściowo wymieniono elementy elewacji zewnętrznej, przeprowadzono remont wentylacji i instalacji elektrycznych.

W Muzeum Gdańska w latach 2015-2017 na łączną kwotę 2.179,2 tys. zł³⁷, przeprowadzono m.in.:

- w 2015 r. remont ratunkowy Bastionu Ostroróg Fortu Carre w Twierdzy Wisłoujście w kwocie 443,8 tys. zł³⁸ - konserwacja murów zewnętrznych bastionu, a w 2016 r. konserwacja i restauracja Poterny wjazdowej wraz z przyległymi pomieszczeniami Fortu Carre w kwocie 462,8 tys. zł³⁹;
- w 2016 r. przebudowę i adaptację zabytkowego Wielkiego Młyna w Gdańsku na potrzeby Muzeum Bursztynu (oddział Muzeum Gdańska) w kwocie 121,0 tys. zł⁴⁰, polegającą na wykonaniu projektu budowlanego wielobranżowego adaptacji Wielkiego Młyna w Gdańsku na Muzeum

³⁵ Środki finansowe na wykonanie dźwigu scenicznego wraz z osprzętem przekazali: Gmina – 139,9 tys. zł, Województwo Pomorskie – 150,0 tys. zł.

³⁶ Zaplanowano nowoczesny budynek, zlokalizowany pomiędzy ulicami Wapienniczą, Rycerską i Karpia, dostosowany do potrzeb zwiedzających, który połączy funkcję muzealną (stała ekspozycja o historii Gdańska i wystawy czasowe) i edukacyjną, w której będą realizowane nowe funkcje muzeum (warsztaty, debaty, fora obywatelskie, laboratorium miejskie).

³⁷ Źródła finansowania: Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO) – 1.250,0 tys. zł, Gmina – 833,3 tys. zł, Muzeum Gdańska – 95,9 tys. zł.

³⁸ Środki finansowe przekazali: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 361,6 tys. zł w ramach dotacji celowej i Muzeum Gdańsk 82,2 tys. zł w ramach dotacji bieżącej.

³⁹ Środki finansowe przekazali: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 377,1 tys. zł w ramach dotacji celowej i Muzeum Gdańsk 85,7 tys. zł w ramach dotacji bieżącej.

⁴⁰ Środki finansowe przekazane przez Gminę.

Bursztynu. Wykonanie mapy do celów projektowych, zaś w 2017 r. w ramach ww. przebudowy wykonano w kwocie 73,5 tys. zł⁴¹ studium wykonalności, audyt energetyczny, koncepcję nowej wystawy stałej;

- w 2017 r. w ramach projektu „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej w Gdańsku – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa” wykonano za 195,4 tys. zł⁴² dokumentację projektową dla remontu przedproży Dworu Artusa, wykonano kompleksowe roboty budowlano-konserwatorskie dziedzińca od ulicy Chlebnickiej w obiekcie Dwór Artusa w Gdańsku, obejmujące: inwentaryzację i demontaż elementów kamiennych, prace rozbiórkowe i utylizację; wykonanie warstw spadkowych; wykonanie warstw termo i hydroizolacyjnych; odtworzenie nawierzchni kamiennej schodów (bez wykonania schodów); wykonanie odwodnienia. Ponadto w ramach ww. projektu wykonano za 1.983,8 tys. zł⁴³ przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń Komory Palowej w Ratuszu Głównego Miasta (powstała nowoczesna sala wystaw czasowych, sklep muzealny oraz toalety dla osób niepełnosprawnych) oraz pomieszczeń pomocniczych w Kamieniczkach na potrzeby Muzeum Gdańska. Zakres prac obejmował: sporządzenie projektu wykonawczego w oparciu o projekt budowlany, program funkcjonalno-użytkowy oraz program konserwatorski, realizację robót budowlanych, wykonanie dokumentacji powykonawczej;
- w 2017 r. w Ratuszu Głównego Miasta za 1.244,1 tys. zł⁴⁴ wybudowano windę i konstrukcję stalową podjazdu dla niepełnosprawnych, która umożliwiła zwiedzanie Ratusza przez osoby niepełnosprawne.

(dowód: akta kontroli str. 1253-1260)

2.8. W latach 2015-2017 Gmina zaplanowała wydatki na kulturę, w kwotach odpowiednio: 93.623,1 tys. zł, 89.368,9 tys. zł i 99.806,2 tys. zł, zaś wykorzystano odpowiednio: 87.538,6 tys. zł (93,5% planu), 82.887,1 tys. zł (92,7% planu) i 90.090,1 tys. zł (90,3% planu). Wydatki na prowadzone i współprowadzone instytucje kultury stanowiły odpowiednio: 51.710,6 tys. zł (2 % wydatków ogółem⁴⁵), 55.699,2 tys. zł (2,1 % wydatków ogółem⁴⁶) i 60.290,6 tys. zł (2,1% wydatków ogółem⁴⁷). Inne wydatki z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego finansowanych przez Gminę dotyczyły w kontrolowanym okresie:

- ochrony zabytków, odpowiednio: 969,9 tys. zł, 2.008,2 tys. zł i 3.479,3 tys. zł;
- ochrony zabytków (Centrum Hewelianum) oraz prowadzeniu działalności kulturalnej, odpowiednio: 2.611,9 tys. zł, 2.930,4 tys. zł i 3.148,3 tys. zł;
- prac renowacyjnych, modernizacji i inwestycji z zakresu kultury, odpowiednio: 17.220,7 tys. zł, 8.247,1 tys. zł i 12.461,1 tys. zł;
- pomocy finansowej między jednostkami samorządu terytorialnego, odpowiednio: 4.000,0 tys. zł, 4.576,4 tys. zł i 4.143,7 tys. zł;
- pozostałych wydatków, odpowiednio: 11.025,5 tys. zł, 9.425,8 tys. zł i 6.571,1 tys. zł.

Niewykorzystanie przez Urząd środków zaplanowanych na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w pełnej wysokości spowodowane było m.in. zwrotami części środków niewykorzystanych przez instytucje kultury przyznanych w ramach

⁴¹ Środki finansowe przekazane przez Gminę.

⁴² Środki finansowe przekazali: RPO 117,2 tys. zł, Gmina 78,2.

⁴³ Środki finansowe przekazali: RPO 1.132,7 tys. zł, Gmina 755,2 tys. zł, Muzeum Gdańska 95,9 tys. zł.

⁴⁴ Środki finansowe przekazali: Gmina 500,0 tys. zł, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego (w ramach środków z PFRON) 373,0 tys. zł, Muzeum Gdańska 371,1 tys. zł (w tym 322,0 tys. zł w ramach środków z PFRON).

⁴⁵ Wydatki ogółem w 2015 r. 2.536.966,9 tys. zł.

⁴⁶ Wydatki ogółem w 2016 r. 2.680.564,6 tys. zł.

⁴⁷ Wydatki ogółem w 2017 r. 2.870.895,1 tys. zł.

dotacji oraz konkursu grantowego dla organizacji pozarządowych, mniejszej niż zakładano potrzeby zakupu wydawnictw oraz materiałów do projektów kulturalnych, mniejszej liczby wniosków o przyznanie nagród i stypendiów oraz realizacji umów i zleceń w kwotach niższych niż planowano (na skutek negocjacji i korzystniejszych ofert).

(dowód: akta kontroli str. 923-924, 1263-1265)

2.9. Uchwały budżetowe na poszczególne lata kontrolowanego okresu określały kwoty dotacji z budżetu miasta dla instytucji kultury, dla których Miasto Gdańsk było organizatorem, w podziale na dotacje podmiotowe i celowe. Dotacje na działalność bieżącą instytucji kultury planowane były w oparciu o: projekty budżetów złożone przez poszczególne instytucje, zestawień projektów kulturalnych instytucji kultury na poszczególne lata, coroczne zarządzenia Prezydenta Miasta Gdańsk w sprawie prac nad opracowywaniem materiałów do projektu uchwały budżetowej na dany rok, Uchwały Rady Miasta Gdańsk oraz planów finansowych sporządzanych przez Wydział Urzędu.

W zakresie wysokości dotacji planowanych i przekazanych z budżetu Gminy w latach 2015-2017 na działalność bieżącą instytucji kultury, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska wyjaśnił, że co roku instytucje kultury przekazywały do Biura Prezydenta ds. Kultury projekt planu budżetu. Punktem wyjściowym było zawsze wykonanie dotacji za rok poprzedni z uwzględnieniem wnioskowanych przez instytucje kultury nowych zadań i przedsięwzięć, które podlegały analizie finansowej i merytorycznej przez pracowników Biura Prezydenta ds. Kultury. Stopień uwzględnienia wniosków uzależniony był od: ich zasadności, w tym zgodności ze strategią rozwoju danej jednostki kultury i Gminy; potrzebą realizacji przedsięwzięcia w danym roku oraz od możliwości finansowych Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 1210)

W uchwałach budżetowych (po zmianach) na lata 2015-2017 na działalność bieżącą instytucji kultury (dotacje podmiotowe) Gmina ujęła odpowiednio: 51.525,9 tys. zł, 54.551,2 tys. zł i 57.549,5 tys. zł. Wykonanie za ww. lata wynosiło 51.525,9 tys. zł (100%), 54.431,2 tys. zł (99,8%) i 57.430,5 tys. zł (99,8%).

W latach 2015-2017 Gmina przyznała instytucjom kultury dodatkowe środki finansowe (uwzględniając wnioskowane kwoty i realizację zadań statutowych), odpowiednio 1.924,5 tys. zł, 857,3 tys. zł i 1.654,5 tys. zł.

Sekretarz Miasta wyjaśniła, że dodatkowe środki przyznawane w trakcie roku związane wynikały ze stałego podnoszenia stopnia zaspakajania potrzeb mieszkańców w sferze kultury. W trakcie roku budżetowego instytucjom kultury przyznano środki, których nie można było przewidzieć w chwili planowania budżetu. Dotyczyło to środków przyznanych na realizację projektów z zakresu kultury wnioskowanych przez Rady Dzielnic, których uchwały o realizacji konkretnych przedsięwzięć na rzecz mieszkańców podejmowano w trakcie roku budżetowego. Ponadto zwiększenie środków związane było również ze zmianą przepisów prawa⁴⁸.

(dowód: akta kontroli str. 1210-1216, 1265-1266)

2.10. W latach 2016-2017 Urząd przekazał Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia dotację celową w łącznej kwocie 397,7 tys. zł (198,0 tys. zł w 2016 r. i 199,7 tys. zł w 2017 r.) na realizację dwóch zadań: „Nowy Port. W Centrum” – stanowiącego kontynuację projektu „Rewitalizacja Nowego Portu” oraz „Dolne Miasto. W Centrum” – stanowiącego kontynuację projektu Rewitalizacja Dolnego Miasta”.

⁴⁸ np. ustawowe zwiększenie minimalnych wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych, co przełożyło się na wzrost kosztów usług np. ochrony, opłat obowiązkowych, których stawki określano lub zmieniano w trakcie roku np. koszty polis ubezpieczeniowych lub opłat za media

Powyższe zadania wpisywały się w cel operacyjny Programu Operacyjnego Kultura i Czas Wolny Strategii Rozwoju Miasta Gdańska 2030 Plus - Zadanie IV.1 - zwiększenie uczestnictwa w kulturze i aktywności kulturalnej Mieszkańców Gdańska, szczególnie zwiększenie atrakcyjności i doposażenie istniejących miejsc kultury pod kątem dostępności i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz uwzględnienie miejsc i obiektów kultury w działaniach rewitalizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 101, 109, 1244-1246)

2.11. W latach 2015-2017 Biuro Prezydenta ds. Kultury zawarło z instytucjami kultury 17 umów na łączną kwotę 379,4 tys. zł, z czego: 56,3 tys. zł w 2015 r., 275,6 tys. zł w 2016 r. i 47,5 tys. zł w 2017 r.

W poszczególnych latach zawarto umowy z:

- 1) w 2015 r.:
  - a) Europejskim Centrum Solidarności (na kwotę 1,4 tys. zł) na wynajem przestrzeni na realizację zadania „Wigilijna Paczka”;
  - b) Gdańskim Archipelagiem Kultury (na kwotę 10,6 tys. zł) na wykonanie nagłośnienia i oświetlenia podczas uroczystości obchodów grudnia na Placu Solidarności;
  - c) Gdańskim Archipelagiem Kultury (na kwotę 3,7 tys. zł) na realizację nagłośnienia uroczystości z okazji 35 rocznicy strajków 1980 i powstania NSZZ Solidarność obchodów grudnia na Placu Solidarności;
  - d) Cappellą Gedanensis (na kwotę 9,5 tys. zł) na wykonanie koncertu w Hamburgu w ramach festiwalu Altonale;
  - e) Miejskim Teatrem Miniatura (na kwotę 15,7 tys. zł) na wynajem sali na realizację zadania „Biografie gdańskie”;
  - f) Miejskim Teatrem Miniatura (na kwotę 15,5 tys. zł) na wykonanie dwóch spektakli „Afrykańska Królowa” w ramach festiwalu Altonale w Hamburgu.
- 2) w 2016 r.:
  - a) Europejskim Centrum Solidarności (na kwotę 3,0 tys. zł) na wynajem przestrzeni na realizację zadania „Wigilijna Paczka”;
  - b) Klubem Żak (na kwotę 22,0 tys. zł) na Projekt kulturalny pn. Przegląd Filmowy „Kino wg Marii Janion”⁴⁹;
  - c) Instytutem Kultury Miejskiej (na kwotę 200,0 tys. zł) na prezentację we Wrocławiu wydarzeń kulturalnych realizowanych przez gdańskich artystów;
  - d) Gdańskim Archipelagiem Kultury (na kwotę 6,0 tys. zł) na wystawę plenerową FOTO FETA 2016 JASIENIU - budżet obywatelski;
  - e) Gdańskim Archipelagiem Kultury (na kwotę 2,0 tys. zł) na zorganizowanie parady przed Dworem Artusa z okazji 40-lecia Bremy;
  - f) Miejskim Teatrem Miniatura (na kwotę 20,6 tys. zł) na wynajem sali na realizację zadania „Biografie gdańskie”;
  - g) Miejskim Teatrem Miniatura (na kwotę 22,0 tys. zł) na wykonanie spektaklu „Afrykańska Królowa” w ramach festiwalu w Bremie.
- 3) w 2017 r.:
  - a) Muzeum Historycznym Miasta Gdańska (na kwotę 18,6 tys. zł) na organizację i realizację (w dniach 1-3 września 2017 r.) „Spotkań z historią na Westerplatte”;
  - b) Instytutem Kultury Miejskiej (na kwotę 0,1 tys. zł) na zakup dwóch egzemplarzy książki pt. „Wynajdowanie miejskości” Pawła Kubickiego;
  - c) Miejskim Teatrem Miniatura (na kwotę 20,9 tys. zł) na wynajem sali na realizację zadania „Biografie gdańskie” (20,9 tys. zł);

⁴⁹ 5 projekcji, reklama i 1000 szt. katalogu

- d) Miejskim Teatrem Miniatura (na kwotę 8,0 tys. zł) na organizację i wykonanie projektu czytania sztuki Vaclava Havla.

Sekretarz Miasta wyjaśniła, że powyższe umowy zawarte z instytucjami kultury dotyczyły działań dodatkowych, inicjowanych i zleconych przez Miasto i wynikały z realizacji potrzeb gminy, a zadania nie były ujęte w planach merytorycznych i finansowych poszczególnych instytucji kultury.

(dowód: akta kontroli str. 1242, 1247)

2.9. Wysokość dotacji celowych na wydatki majątkowe instytucji kultury planowanych i przekazanych z budżetu j.s.t. w latach 2015-2017 przedstawiały się następująco:

- 1) W 2015 r.:
  - a) 100,0 tys. zł (z czego 25,0 tys. zł na zakupy i 75,0 tys. zł na roboty budowlane)⁵⁰ dla Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia – z przyznanej kwoty wykorzystano 100% środków.
- 2) W 2016 r.:
  - a) 300,0 tys. zł (na zakupy)⁵¹ dla Muzeum Historycznego Miasta Gdańska -z przyznanej kwoty wykorzystano 242,0 tys. zł (tj. 80,7%);
  - b) 72,0 tys. zł (na roboty budowlane)⁵² dla Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia – z przyznanej kwoty wykorzystano 100% środków;
  - c) 200,0 tys. zł (na roboty budowlane)⁵³ dla Gdańskiego Teatru Szekspirowski – z przyznanej kwoty wykorzystano 140,0 tys. zł (tj. 69,9%);
  - d) 121,0 tys. zł (na roboty budowlane)⁵⁴ dla Muzeum Historycznego Miasta Gdańska- z przyznanej kwoty wykorzystano 100% środków;
  - e) 450,0 tys. zł (na roboty budowlane)⁵⁵ dla Gdańskiego Archipelagu Kultury – z przyznanej kwoty wykorzystano 100% środków.
- 3) W 2017 r.: trzy dotacje w łącznej kwocie 2.557,0 tys. zł (na roboty budowlane)⁵⁶ dla Muzeum Historycznego Miasta Gdańska – z przyznanej kwoty wykorzystano 100% środków.

(dowód: akta kontroli str. 1248-1250)

2.10. Łączne przychody instytucji kultury w badanych latach kształtowały się na podobnym poziomie i wyniosły: 44.633,0 tys. zł w 2015 r., 46.723,0 tys. zł w 2016 r. i 47.052,0 tys. zł w 2017 r.

Najwyższe przychody osiągnęło Europejskie Centrum Solidarności (15.281 tys. zł w 2015 r., 15.942,0 tys. zł w 2016 r. i 16.699 tys. zł w 2017 r.), Gdański Teatr Szekspirowski (8.872,0 tys. zł w 2015 r., 9.281,0 tys. zł w 2016 r. i 8825,0 tys. zł w 2017 r.) oraz Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna (5.980,0 tys. zł w 2015 r., 5.975,0 tys. zł w 2016 r. i 6.334,0 tys. zł w 2017 r.)

(dowód: akta kontroli str. 1251-1252)

⁵⁰ na kontynuację projektu „Rewitalizacja Nowego Portu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w celu zachowania jego trwałości (Projekt ujęty w Bazie Projektów Inwestycyjnych)

⁵¹ dotacja na wniosek instytucji w oparciu o analizę zasadności, w tym konsekwencji przyznania dotacji lub odmowy (inwestycja umożliwiała pozyskiwanie środków pozabudżetowych,

⁵² na kontynuację działań podjętych w ramach projektu „Rewitalizacja Dolnego Miasta” na podstawie wniosku instytucji, przy uwzględnieniu priorytetów wynikających z Bazy Priorytetów Inwestycyjnych,

⁵³ dotacja na wniosek instytucji w oparciu o analizę zasadności, w tym konsekwencji przyznania dotacji lub odmowy,

⁵⁴ dotacja na podstawie analizy potrzeb lokalowych instytucji z uwzględnieniem docelowego rozlokowania wszystkich oddziałów oraz możliwości prezentacji zasobów Muzeum a także możliwości pozyskania środków pozabudżetowych na inwestycje,

⁵⁵ dotacja na wniosek instytucji zaakceptowany na podstawie analizy potrzeb (w kontekście bezpieczeństwa oraz konieczności wykonania w terminie)

⁵⁶ Z czego: 500,0 tys. zł – dotacja na wniosek instytucji z uwzględnieniem Bazy Priorytetów Inwestycyjnych oraz długofalowej polityki miasta w zakresie dostosowania obiektów kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych, 1.968,0 tys. zł – dotacja na wniosek instytucji z uwzględnieniem Bazy Priorytetów Inwestycyjnych oraz długofalowej polityki miasta w zakresie potrzeb remontowych Muzeum, 89,0 tys. zł – dotacja przyznana na podstawie analizy potrzeb lokalowych instytucji z uwzględnieniem docelowego rozlokowania wszystkich oddziałów oraz możliwości prezentacji zasobów Muzeum a także możliwości pozyskania środków pozabudżetowych na inwestycje.

W badanych latach następujące instytucje kultury zakończyły rok obrachunkowy stratą:

- CSW Łaźnia: 32 tys. w 2015 r. i 494 tys. zł w 2017 r.;
- Gdańska Galeria Miejska: 91 tys. zł w 2016 r.;
- Gdański Teatr Szekspirowski: 83 tys. zł w 2015 r., 260 tys. zł w 2016 r.;
- Instytut Kultury Miejskiej: 33 tys. zł w 2017 r.;
- Cappella Gedanensis: 56 tys. zł w 2016 r. i 17 tys. zł w 2017 r.;
- Klub Żak: 57 tys. zł w 2015 r., 69 tys. zł w 2016 r. i 95 tys. zł w 2017 r.;
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna: 321 tys. zł w 2015 r., 6 tys. zł w 2016 r. i 166 tys. zł w 2017 r.

Natomiast największy zysk w badanych latach odnotowano w:

- CSW Łaźnia 240 tys. zł w 2016 r.;
- Muzeum Historycznym Miasta Gdańska: 644 tys. zł w 2015 r., 1.162 tys. zł w 2016 r., 1.375 tys. zł w 2017 r.;
- Instytucie Kultury Miejskiej: 374 tys. zł w 2016 r.;
- Gdańskim Archipelagu Kultury: 486 tys. zł w 2017 r.

Zysk wypracowany przez instytucje kultury w wynikał m.in. ze zwiększenia przychodów własnych ze sprzedaży biletów wstępu, najmu pomieszczeń, wzrostu zysków ze sprzedaży towarów (MHMG), uzyskaniem dochodów w związku z udziału instytucji kultury w projektach międzynarodowych (Instytut Kultury Miejskiej) oraz realizacji projektów unijnych („Heroes We love” i Projektu Artcitya) oraz sfinalizowania rozliczenia finansowego z tytułu realizacji „Festiwalu Dźwiękowiska i Wystawy Man|Machine” w ramach projektu Art.+Science Meeting” (CWS Łaźnia).

Straty poniesione przez instytucje kultury wynikały m.in. z powodu: zwiększenia kosztów amortyzacji (Klub Żak, Gdański Teatr Szekspirowski), niższych niż planowano przychodów ze sprzedaży biletów i sprzedaży wydawnictw (Gdański Teatr Szekspirowski), pokryciem kosztów realizacji projektu europejskiego, którego rozliczenie następowało w latach następnych (Gdańska Galeria Miejska, CSW Łaźnia), istotnego wzrostu cen usług związanego ze zwiększeniem minimalnego wynagrodzenia (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna)

(dowód: akta kontroli str. 1252, 1266-1270)

2.12. W badanych latach instytucje kultury nie posiadały zobowiązań wymagalnych. Kwoty należności przedawnionych na koniec 2015 wyniosły - 111,8 tys. zł, 2016 r. – 33,429 tys. zł i 2017 r. - 78,4 tys. zł, z czego:

- Miejski Teatr Miniatura: 4,1 tys. zł w 2015 r., 1,4 tys. zł w 2016 r. i 0,3 tys. zł w 2017 r.;
- Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia: 19,9 tys. zł w 2015 r.;
- Muzeum Historyczne Miasta Gdańska: 48,1 tys. zł w 2015 r., 14,6 tys. zł w 2016 r. i 12,5 tys. zł w 2017 r.;
- Gdański Archipelag Kultury: 22,9 tys. zł w 2015 r., 5,4 tys. zł w 2016 r. i 13,3 tys. zł w 2017 r.;
- Europejskie Centrum Solidarności: 16,9 tys. zł w 2015 r., 11,9 tys. zł w 2016 r. i 52,3 tys. zł w 2017 r.;

(dowód: akta kontroli str. 1219-1241)

Przyczyną powstania należności przedawnionych było nieterminowe dokonywanie płatności przez kontrahentów, występujące pomimo podejmowanych przez instytucje działań monitorujących.

(dowód: akta kontroli str. 1242)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Gmina zapewniła instytucjom kultury, dla których jest organizatorem warunki organizacyjne, lokalowe i finansowe do realizacji zadań statutowych. W nadanych przez Organizatora – poszczególnym instytucjom kultury statutach, zawarte były wymagane ustawą o działalności kulturalnej postanowienia. Urząd prowadził rejestr instytucji kultury oraz księgę rejestrową instytucji kultury rzetelnie oraz zgodnie z wymogami określonymi w sprawie sposobu prowadzenia rejestru. W latach 2015-2017 organizator powołał siedmiu i odwołał jednego dyrektora instytucji kultury przy zachowaniu procedur określonych w art. 15 i art. 16 ustawy o działalności kulturalnej oraz rozporządzeniu Ministra Kultury w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury. Organizator – przed powołaniem dyrektorów instytucji kultury – zawarł z nimi, zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy o działalności kulturalnej, odrębne umowy w formie pisemnej, w których strony rzetelnie określiły warunki organizacyjno-finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Gmina zapewniła wszystkim instytucjom kultury, dla których była organizatorem, wystarczające warunki lokalowe do prowadzenia działalności statutowej Gmina określiła kryteria oraz zasady planowania i rozliczania dotacji na działalność w zakresie kultury. Środki finansowe były przekazywane prowadzonym instytucjom kultury zgodnie z przepisami ustawy o działalności kulturalnej, uwzględniały ich potrzeby i były wystarczające do realizacji zadań statutowych.

3. Nadzór nad działalnością instytucji kultury, w tym nad wydatkowaniem środków publicznych.

3.1. Nadzór⁵⁷ nad działalnością instytucji kultury, dla których Miasto Gdańsk było organizatorem lub współorganizatorem sprawowało Biuro Prezydenta ds. Kultury (dalej BPK). Zadania Biura z zakresu nadzoru nad działalnością instytucji kultury realizowane przez Referat Polityki Kulturalnej, określono w Zarządzeniu Prezydenta Miasta Gdańska w sprawie określenia szczegółowego zakresu działania i wewnętrznej struktury wydziałów Urzędu Miejskiego⁵⁸.

Zadania te obejmowały m.in.:

- opracowywanie i wdrażanie nowych rozwiązań systemowych dotyczących funkcjonowania i organizacji miejskich instytucji kultury pod kątem zgodności ze strategicznymi celami Miasta;
- merytoryczny nadzór nad miejskimi instytucjami kultury w zakresie ich prawidłowego funkcjonowania i rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem strategicznych celów Miasta;
- inicjowanie powstawania nowych instytucji kultury;
- prowadzenie rejestru instytucji kultury Miasta.

Do zadań pracownika zatrudnionego na samodzielnym stanowisku ds. budżetu (podległe bezpośrednio dyrektorowi Biura) należało: przygotowywanie wniosków i sprawozdań z dotacji przyznawanych instytucjom kultury oraz współpraca z instytucjami kultury przy tworzeniu planów i sprawozdań finansowych⁵⁹.

⁵⁷ Nadzór w imieniu Prezydenta Miasta Gdańska w zakresie ustalonym przepisami ustawy o działalności kulturalnej (art. 9 i nast.).

⁵⁸ Z dnia 20.03.2003 r. (wydane na podstawie § 9 i § 14 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Gdańsku stanowiącego załącznik do Zarządzenia Prezydenta Miasta nr 32/03 z dnia 15.01.2003 r., zmienionego Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 261/03 z dnia 6.03.2013 r. i nr 277/03 z 18.03.2003 r.)

⁵⁹ Ww. zadania zamieszczono w zakresach obowiązków poszczególnych pracowników.

Kierownik Referatu Polityki Kulturalnej pełnił nadzór nad miejskimi instytucjami kultury w zakresie ich prawidłowego funkcjonowania i rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem strategicznych celów Miasta. Poszczególni pracownicy prowadzili sprawy bieżące związane z monitorowaniem działalności merytorycznej instytucji oraz prowadzonymi przez nie inwestycjami. Podinspektor ds. budżetu wykonywał obowiązki w zakresie prowadzenia spraw związanych z planowaniem i wydatkowaniem dotacji przez instytucje kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest Miasto Gdańsk, w zakresie wynikającym ze sprawowania nadzoru przez Prezydenta Miasta Gdańska pełnionego jako organizatora.

Dyrektor BPK pełnił nadzór nad zadaniami inwestycyjnymi w zakresie kultury prowadzonymi przez Miasto i jego jednostki oraz przez miejskie instytucje kultury.

Nadzór prowadzono poprzez:

- prowadzenie i bieżącą aktualizację Rejestru instytucji kultury;
- bieżące monitorowanie działalności instytucji poprzez udział pracowników w przedsięwzięciach realizowanych przez instytucje;
- analizę składanych planów merytorycznych pod kątem ich zgodności ze statutem, strategią rozwoju Miasta oraz planem kadencyjnym stanowiącym załącznik do umowy przedwstępnej zawartej z dyrektorem;
- analizę rocznej działalności instytucji i pracy dyrektora na podstawie składanych planów, sprawozdań okresowych i rocznych oraz materiałów dostarczanych wraz z wnioskiem o przyznanie nagrody rocznej dla dyrektora;
- analizę sprawozdań z kontroli zarządczej dokonywanej przez instytucje (informacja o stanie kontroli zarządczej oraz sprawozdanie roczne o stanie realizacji celów);
- wprowadzenie dla wszystkich instytucji obligatoryjnego obowiązku badania rocznego sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta;
- dostarczanie instytucjom wytycznych odnośnie zasad i terminów sporządzania i dostarczania organizatorowi planów i sprawozdań, prowadzenia kontroli zarządczej;
- aktualizację statutów (w miarę potrzeb i zmiany przepisów prawnych);
- opiniowanie kandydatów na zastępców dyrektorów;
- opiniowanie regulaminów organizacyjnych instytucji;
- kontrole kompleksowe i doraźne;
- bieżący kontakt z dyrektorami instytucji w celu omawiania potrzeb i ewentualnych trudności;
- monitorowanie wykorzystywania przez dyrektorów urlopów oraz wyjazdów służbowych;
- powoływanie i odwoływanie członków Rad działających przy instytucjach;
- analizowanie potrzeb remontowych i inwestycyjnych instytucji kultury oraz opiniowanie wniosków składanych przez instytucje do Bazy Priorytetów Inwestycyjnych;
- wspólne z Wydziałem Programów Rozwojowych rozliczanie dotacji celowych na inwestycje.

(dowód: akta kontroli str. 232-233, 244, 354-386)

3.2. Urząd przeprowadzał roczną ocenę jakości funkcjonowania oraz rezultatów działalności instytucji kultury analizując przedkładane przez nie sprawozdania i dane, z uwzględnieniem wiedzy pracowników Biura wynikającej z bieżącego monitorowania działalności instytucji. Formę przesyłanych informacji oraz wskaźniki

służące do jej oceny określono w Zarządzeniu w sprawie zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej dyrektorom instytucji kultury.⁶⁰

(dowód: akta kontroli str. 246-252, 338-353)

W okresie półrocznym przeprowadzano (na podstawie sprawozdań okresowych i rocznych) analizę działalności instytucji a w trybie rocznym - analizę finansowych i merytorycznych planów rocznych oraz projektów planów do prognozy finansowej na kolejne lata. Skarbnik Miasta przekazywał instytucjom kultury w kolejnych latach wytyczne w sprawie opracowania i przedłożenia informacji z wykonania budżetu i kształtowania wieloletniej prognozy finansowej wraz z wzorem druku.

(dowód: akta kontroli str. 233, 244, 414-506, 507-781)

3.3. Urząd dokonywał dwa razy w roku (przy składaniu projektu planu na kolejny rok budżetowy oraz po złożeniu sprawozdania rocznego) sprawdzenia realizacji warunków umów zawartych z dyrektorami instytucji kultury na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o działalności kulturalnej, w których strony określiły warunki organizacyjno-finansowe działalności instytucji kultury oraz programy ich działania.

(dowód: akta kontroli str. 233, 244, 414-506, 507-781)

3.4. Urząd poddawał analizie plany rzeczowo-finansowe składane na lata 2015-2017 przez prowadzone instytucje kultury i zgłaszał uwagi odnośnie skali promocji przedsięwzięć, zajęć edukacyjnych oraz możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych. Wnioskowano również o uszczegółowienie opisów w składanych dokumentach oraz o prezentowanie kwot z większą szczegółowością.

(dowód: akta kontroli str. 234, 244, 414-506)

3.5. Do składanych przez instytucje kultury sprawozdań finansowych Urząd, w ramach przeprowadzanych analiz, wnosił na bieżąco uwagi w zakresie: błędów w datach, korekty błędnie wyliczonych średnich płac, dostosowania do zmienionych w danym roku zasad ujęcia należności i zobowiązań, uzupełnienia opisów kosztów, poprawienia błędnych podliczeń, mylnie określonej nazwy dotacji, uzupełnienia informacji dotyczących przedstawionych kosztów, korekty z tytułu ustalenia prawidłowego zapisu kosztów po zwrocie kosztów z tytułu niewykorzystanej dotacji podmiotowej, omyłkowego wpisania kosztów w niewłaściwej pozycji.

(dowód: akta kontroli str. 233, 244, 414-506)

3.6. W kontrolowanym okresie Urząd rozliczył wydatki na zadania realizowane przez podległe instytucje kultury, dofinansowane – w formie dotacji celowej na realizację zadań i programów oraz na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji na kwotę ogółem 2 927 684,88 zł, z czego: w 2015 r. – 100 000 zł (realizacja inwestycji), w 2016 r. – 1 222 858,28 zł (realizacja zadań i programów - 198 000 zł; realizacja inwestycji – 1 024 858,28 zł) i w 2017 r. - 1 604 826,60 zł (realizacja zadań i programów 198 000 zł; realizacja inwestycji – 1 406 826,60 zł).

(dowód: akta kontroli str. 836-838)

W ramach prowadzonej kontroli analizą objęto rozliczenie wydatków: w 2015 r. – na kwotę 100 000 zł (100%) na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji; w 2016 r. – na kwotę 502 859 zł (49%) na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji oraz 125 000 zł (63%) na realizację zadań i programów; w 2017 r. – na kwotę 833 326,60 zł (60%) na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji oraz 124 662,80 zł (63%) na realizację zadań i programów.

⁶⁰ (w latach 2015-2017 - Zarządzenie Nr 12/13 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 7 stycznia 2013 r., od roku 2017 - Zarządzenie Nr 2104/17 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie zasad i trybu ewaluacji pracy i przyznawania nagrody rocznej dyrektorom instytucji kultury)

Rozliczając przyznane kwoty dotacji Urząd zamieszczał w dokumentacji rozliczeniowej informację stanowiącą podstawę ujęcia w księgach rachunkowych kwot wynikających z rozliczenia przyznanej instytucjom dotacji oraz dokumenty potwierdzające wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem. Dokumentacja zawierała potwierdzenie jej sprawdzenia pod względem merytorycznym; legalności, gospodarności i celowości.

(dowód: akta kontroli str. 839-843)

Urząd otrzymywał od Instytucji kultury rozliczenia otrzymanych dotacji, w terminach określonych w umowach o ich udzieleniu. Wszystkie rozliczenia zostały zaakceptowane przez Urząd.

W sześciu z siedmiu zbadanych rozliczeń Urząd nie zachował ostatecznego terminu rozliczenia dotacji określonego na dzień 15 lutego następującego po roku, w którym udzielono dotacji a wynikającego z opracowanej przez Urząd „Instrukcji sporządzania, przyjmowania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych”.

(dowód: akta kontroli str. 844)

Zgodnie z postanowieniem ww. instrukcji (Karta obiegu i kontroli dokumentu nr 2.9) termin rozliczenia dotacji ustalono: przy realizacji zadania w ciągu roku - najpóźniej 30 dni po terminie złożenia przez instytucję dotowaną sprawozdania końcowego; przy realizacji zadania do końca roku – 14 dni po terminie złożenia przez instytucję dotowaną sprawozdania końcowego; w obu przypadkach - nie później niż do 15 lutego roku następującego po roku, w którym udzielono dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 845-856)

Sekretarz Miasta Gdańska wyjaśniła, że zadania, projekty i inwestycje zostały prawidłowo zrealizowane, a dokumenty rozliczeniowe zostały przekazane do Urzędu Miejskiego w Gdańsku w terminach wynikających z zawartych umów. Ze względu na obszerność i złożoność dokumentacji dotyczącej pięciu z siedmiu przedsięwzięć, których rozliczenie wymagało szczegółowej analizy i weryfikacji obejmującej kompletność i prawidłowość złożonych dokumentów oraz ich zgodność z zapisami umowy i odnośnymi przepisami prawa, termin założony w „Instrukcji sporządzania, przyjmowania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych” nie był możliwy do utrzymania. Ponadto weryfikacja dokumentów wymagała niejednokrotnie konsultacji z główną księgową Instytucji kultury lub radcą prawnym. Mimo to, zdarzenie gospodarcze (rozliczenie dotacji) zostało ujęte prawidłowo w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Gdańsku w roku, w którym dotacja została udzielona.

(dowód: akta kontroli str. 857)

3.7. W kontrolowanym okresie, zgodnie z wyjaśnieniem Sekretarza Miasta, w listopadzie BPK sporządzało wykaz instytucji, zaplanowanych do kompleksowej kontroli w kolejnym roku przez Biura Audytu i Kontroli Urzędu (dalej „BAiK”). Wyboru instytucji dokonywano przy założeniu objęcia każdej instytucji kontrolą średnio co 3-4 lata. Oprócz tego przeprowadzano kontrole doraźne, związane np. z potrzebą dokonania oceny funkcjonowania instytucji („bilansu otwarcia”) przy przejściu instytucji przez nowego dyrektora. W kontrolach doraźnych uczestniczyli pracownicy BAiKK i BPK. Kontrole przeprowadzane były również dodatkowo przez Biuro Zamówień Publicznych (dalej „BZP”).

Kontrole w instytucja kultury zaplanowane w kontrolowanym okresie przez BAiK zostały przeprowadzone zgodnie z planem.

W kontrolowanym okresie w ośmiu instytucjach kultury⁶¹ Urząd przeprowadził 13 kontroli.

⁶¹ W kontrolowanym okresie Urząd był organizatorem dla dwunastu instytucji kultury.

Kontrolą objęto: Gdański Teatr Szekspirowski - dwie kontrole, Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku – cztery kontrole; Muzeum Historyczne Miasta Gdańska – dwie kontrole oraz Gdańska Galeria Miejska, Capella Gedanensis w Gdańsku, Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia”, Klub „Żak” w Gdańsku, w których przeprowadzono po jednej kontroli. Kontrole przeprowadzono w zakresie: gospodarki środkami publicznymi i uregulowań organizacyjno-prawnych; realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczących projektu POIS.11.02.00-049/09 pn. Budowa Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku; prawidłowości gospodarki finansowej w obszarze wydatkowania środków publicznych na zadania zlecone na zewnątrz oraz prowadzenie gospodarki majątkiem trwałym; prawidłowości funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w obszarze standardu A: środowisko wewnętrzne (Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych); prawidłowości wydatkowania środków publicznych w latach 2013-2015 (kontrola przeprowadzona poza planem na wniosek BPK w Muzeum Historycznym Miasta Gdańska w związku ze zmianą dyrektora instytucji). BZP przeprowadziło poza planem kontrolę prawidłowości przeprowadzonego w 2015 r. postępowania o zamówienie publiczne na ochronę obiektów Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli: w jednym przypadku wydano zalecenie⁶², w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości formułowano zalecenia pokontrolne (dziewięć kontroli) i egzekwowano ich realizację⁶³, w dwóch przypadkach odstąpiono od wydania wystąpienia pokontrolnego organizując naradę pokontrolną. W wyniku kontroli przeprowadzonej przez BZP w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zalecenia pokontrolne wynikające z przeprowadzonych kontroli zostały zrealizowane. W przypadku kontroli przeprowadzonej w 2016 r. w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim kontrolę realizacji zaleceń postanowiono przeprowadzić w ramach kolejnej kontroli cyklicznej.

W kontrolowanym okresie nie stwierdzono przypadków przeznaczenia dotacji niezgodnie z umową.

Urząd nie planował i nie realizował zadań audytowych w instytucjach kultury.

(dowód: akta kontroli str. 234,236-243,245,783-835)

3.8. W kontrolowanym okresie do Urzędu wpłynęły skargi i prośby o interwencję związane z działalnością instytucji kultury:

- w 2015 r.: skarga dotycząca odpłatności za zajęcia jogi prowadzone w Gdańskim Archipelagu Kultury (załatwiona zgodnie z wnioskiem); skarga zawierająca prośbę o interwencję w sprawie dokuczliwych hałasów emitowanych przez CSW Łaźnia w czasie koncertów i wystaw (załatwiona w formie odpowiedzi w tonie łagodzącym z obietnicą realizacji większości koncertów wewnątrz obiektu, a nie w przestrzeni podwórza); pismo Mieszkańców Wspólnot Mieszkaniowych ul. Powroźniczej z prośbą o interwencję w sprawie organizacji przez Gdańską Galerię Miejską (dalej „GGM”) koncertów w lokalu przy ul. Powroźniczej i na terenie przyległego ogródka (mieszkańcy zostali poinformowani o podjęciu postępowania wyjaśniającego przez Urząd i przeproszeni pisemnie przez dyrektora GGM).
- w 2016 r. – skarga telefoniczna na działalność oddziału GGM po zakończonym koncercie (sprawa załatwiona - wyjaśnienie dyrektora GGM).

⁶² Zalecenie rozważenia przeprowadzenia przez ECS konieczności przeprowadzenia otwartej procedury konkursowej rekomendowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wyniku przeprowadzonej przez Ministerstwo kontroli.

⁶³ Sprawozdania, informacje i wyjaśnienia przedkładane przez kontrolowane instytucje.

- w 2017 r. - prośba o interwencję (skierowana w formie poczty elektronicznej) w sprawie uszkodzenia przez pracowników CSW Łaźnia pojazdu prywatnego (sprawę wyjaśniono, zniszczenia dokonały osoby nie będące pracownikami instytucji); telefoniczne skargi na hałas związany z organizacją koncertów na dachu Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego w dniach 3 i 4 czerwca (dyrektorowi instytucji przekazano pismo z prośbą o wcześniejszą porę realizacji koncertów cieszących się wielką popularnością).

(dowód: akta kontroli str. 235, 245)

W związku z uzyskaną, w toku kontroli w Miejskim Teatrze Miniatura w Gdańsku, informacją o braku realizacji przez Teatr obowiązku wynikającego z art. 11a ustawy o działalności kulturalnej⁶⁴ i działaniach Urzędu w tym zakresie w ramach nadzoru - Sekretarz Miasta wyjaśniła, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶⁵, BPK wymaga od instytucji kultury sprawozdawczości finansowej i merytorycznej w układzie rocznym, z uwzględnieniem kolejnych lat budżetowych. Obowiązujące przepisy nie nakładają na instytucje artystyczne dodatkowego, ustawowego obowiązku sprawozdania lub składania sezonowych planów repertuarowych do organizatora. Dyrektor Miejskiego Teatru Miniatura przesyła plany merytoryczne Teatru nie w statutowym terminie 30 listopada każdego roku, lecz przed rozpoczęciem kolejnych sezonów.

W kontrolowanym okresie plan merytoryczny na rok 2015 został złożony z datą 1 sierpnia 2014, na rok 2016 z datą 5 sierpnia 2015, na rok 2017 z datą 8 lipca 2016 r. Ponadto 1 września każdego roku dyrektor wydawał zarządzenie określające ceny biletów na dany sezon artystyczny. Oba te fakty świadczą, z punktu widzenia Organizatora, o planowaniu działalności w oparciu o sezony artystyczne. Natomiast szczegółowy nadzór finansowy w połączeniu z merytorycznym, sprawowany był w oparciu o plany bazujące na roku budżetowym. W ramach nadzoru organizatora nad sezonowymi planami merytorycznymi, do Miejskiego Teatru Miniatura i innych miejskich instytucji kultury artystycznych zostanie w trybie natychmiastowym wysłana prośba o dostarczenie do organizatora planów merytorycznych na bieżący sezon. Prośby takie będą wysyłane również każdorazowo przed rozpoczęciem sezonów artystycznych.

(dowód: akta kontroli str. 853-854)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Organizator rzetelnie i skutecznie nadzorował działalność instytucji kultury.

W Urzędzie wyodrębniono komórkę organizacyjną odpowiedzialną za nadzór nad instytucjami kultury, określono zadania do realizacji oraz formy, zakres i częstotliwość podejmowanych działań nadzorczych. Organizator systematycznie dokonywał oceny jakości funkcjonowania prowadzonych instytucji kultury oraz rezultatów działalności instytucji kultury na podstawie określonych wskaźników oraz oceny realizacji warunków zawartych umów z dyrektorami instytucji kultury.

W ramach sprawowanego nadzoru Urząd analizował i zgłaszał uwagi do planów rzeczowo-finansowych, sprawozdań finansowych składanych przez prowadzone instytucje kultury oraz analizował programy działalności merytorycznej. Zgodnie z przyjętym planem prowadził kontrole w instytucjach kultury, reagując prawidłowo na wpływające skargi i wnioski.

Prawidłowo rozliczano dofinansowane w formie dotacji celowej - na wydatki bieżące i majątkowe – zadania realizowane przez podległe instytucje kultury.

⁶⁴ Teatr nie organizuje działalności w oparciu o sezony artystyczne i nie opracowuje planów repertuarowych na okres od 1 września do 31 sierpnia następnego roku.

⁶⁵ Dz. U z 2017 r. poz.2077.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, dnia 18 maja 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

Kontrolerzy

Alicja Kosznik

Główny specjalista kontroli państwowej

podpis

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

w Gdańsku

2 up.

podpis

Małgorzata Szafran

Główny specjalista kontroli państwowej

podpis

⁶⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.